

O'ZBEKISTON VA HINDISTON OLIY TA'LIM TIZIMI O'RTASIDAGI O'QISH
JARAYONI

Rashidova Dilnoza

Ilmiy rahbar: Dr.N.Venkatarathnam

Annotatsiya: Ushbu maqolada qadimdan bir-biriga yaqin bo'lib kelgan ikki mamlakat Hindiston hamda O'zbekiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimidagi aloqlar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, Hindiston, ekonomika, siyosat, madaniyat, sport, diplomatik aloqa, akademik almashtirish, talabalar.

O'zbekiston va Hindiston, Qora daryo vodiysida joylashgan ikki mamlakat bo'lib, geografik ravishda yaqinligi bilan aloqadorlar. Bu ikki mamlakat o'rtasidagi aloqalar, tarixiy, iqtisodiy va siyosiy muhitlarning birjalanishi bilan bir necha asrlardan buyon davom etib kelmoqda. Tarixiy ravishda, O'zbekiston va Hindiston Osiyon (Vedik) davrini ham keng qamrab olgan. Bu davrda ob-havo masalalari, din va madaniyat o'rtasida bog'liqlik mavjud edi. Uning natijasida bu ikki hududdagi yozma tarixiy manbalarda birlashuvlar ko'rinishga kelgan. Sovet Ittifoqi davrida O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi iqtisodiy aloqa kuchaydi. Ushbu davrda ikki mamlakatning iqtisodiy hamkorlik tizimi shakllangan edi. Suv resurslarini ishlab chiqarish, moliyaviy tashkilotlar, texnologiyalar va qishloq xo'jaligi sohasida hamkorlik qilindi. Keyinchalik, Mustaqillik davri bilan birga O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi diplomatik aloqalar ham jiddiy shaklda rivojlandi. Ikki mamlakatning oliy rahbarlari doirasida keng muhitdagi masalalar bo'yicha samarali muzokaralar olib borildi. Ekonomika, siyosat, madaniyat va sport sohalarida hamkorlikning ko'paygan namunalari mavjud.

Bugungi kunda esa O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi aloqalar mustahkamlanmoqda. Iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish uchun har xil tashkilotlar yaratilmoqda va boshqa sanoat sohaları orqali iqtisodiy aloqa kuchayishi maqsadga muvofiq amalga oshirilmoqda. Turizm sohasida ham ikki mamlakat o'rtasidagi bog'liqlik yanada kuchi tiklayapti.

Bundan tashqari, O'zbekiston va Hindiston ortasidagi inson ta'minoti, olimpiya raqs jamoalari va adabiyot sohalarida ham kooperatsiya qayta tiklanib borayotgan. Bu kooperatsiya ikki mamlakatning xalqaro prestijini yanada ko'tarib borayapti va o'zaro xalqaro aloqalarni yanada mustahkamlashga yordam beradi.

Bundan tashqari, O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi siyosiy aloqalar ham muhim ahamiyatga ega. Ikki mamlakatning oliy rahbarlari o'zaro dostona aloqalarni rivojlantirishni maqsad qilganlar. Bu hamkorlik siyosiy mulkchilikda, xalqaro tashkilotlarda, terrorizm va fundamentalizmga qarshi kurashda ham jiddiy muhim ahamiyatga ega bo'lgan. Barcha bu sabablarga ko'ra, O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi aloqalar katta ahamiyatga ega bo'lib, ikki mamlakatning siyosiy, iqtisodiy va madaniy qo'llanmalarining yanada rivojlanishi uchun zarurdir.

O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimi bo'yicha tadqiqotlar, bu ikki mamlakatning ta'lim sohasidagi o'zaro hamkorlikni oshirishga yo'naltirilgan. Bu tadqiqotlar, o'quv rejalarini muqobil tasdiqlash, talabalarni almashish va almashinuvni rivojlantirish, pedagogik metodika va texnologiyalarni almashtirish hamda talaba almashtirish bo'yicha tajribalar almashinuvi bilan bog'liq masalalarga javob topishga yordam beradi. Tadqiqotlar odatda oliy ta'lim muassasalari, universitetlar, institutlar va ilmiy markazlarda amalga oshiriladi. Bu tadqiqotlarda, ta'limning umumiy sifati, talabalar va professor-o'qituvchilar uchun qo'llanmalar va resurslar, darslik materiallari va boshqa ta'lim vositalarining eksport-importini yaxshilash hamda ta'lim rejalarini rivojlantirish bo'yicha maslahatlar berilishi kuzatiladi. O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimi bo'yicha tadqiqotlar esa ikki mamlakatning bir-biri bilan ta'tilgani bilan bog'liqdir. Bu tadqiqotlarda iqtisodiy aloqa, diplomatik aloqa, akademik almashtirish, talabalar va professor-o'qituvchilar almashinuvi, hamkorlikning texnologik sohasidagi imkoniyatlarni oshirish va boshqalar kabi chora-tadbirlar o'tkazilishi rejalashtiriladi. O'zbekiston va Hindiston oliy ta'lim tizimi bo'yicha tadqiqotlar, ikki mamlakatning ta'lim sohasidagi mustaqilligi va rivojlanishiga yo'naltirilgan. Bu tadqiqotlar orqali, ta'lim sohasida yangiliklar almashinuvi, pedagogik metodika va texnologiyalarning o'zaro almashinuvi yaxshilanadi va yanada rivojlanadi. O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimi bo'yicha tadqiqotlar, ikki mamlakatning oliy ta'lim sohasida qanday hamkorlik qilishlari va o'zaro almashinuvi haqida ma'lumotlar berishga yordam beradi.

Tadqiqotlar, ikki mamlakatning oliy ta'lim sohasidagi o'rta ma'lumotlarini muhokama qiladi, masalan, universitetlarning tashkil etilishi, o'quv dasturlari va ko'rsatkichlari, talabalar uchun imkoniyatlarni ta'minlash va boshqa asosiy mavzularni o'z ichiga oladi. Tadqiqotchilar O'zbekiston va Hindistonning oliy ta'lim sohasidagi tushunchalarini solishtirish uchun shaxsiy muloqotlar olib boradilar. Bu muloqotlar orqali ular oliy ta'lim tizimining muammolarini identifikatsiya qilish va ularni hal qilish yo'llarini aniqlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Bundan tashqari, tadqiqotchilar O'zbekiston va Hindistondagi oliy ta'lim institutlari bilan hamkorlik qilishadi. Ular bu institutlarning ilmiy kadrlar bilan suhbatlashib, ularga ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish uchun imkoniyatlar beradi.

Tadqiqotlar natijasida, O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimi haqida ma'lumotlar olish va o'zaro almashish imkoniyatlari oshiriladi. Bu esa ikki mamlakatning oliy ta'lim sohasidagi rivojlanishiga muhim hissa qo'shadi.

O'zbekiston va Hindiston o'rtasidagi oliy ta'lim tizimi munosabatlar.

O'zbekiston va Hindistonning oliy ta'lim tizimlari o'rtasida bir nechta munosabatlar mavjud. Bu munosabatlar diplomatik, akademik, kulturologik, tarixiy va boshqa sohalarda amalga oshiriladi.

Diplomatik munosabatlar: O'zbekiston va Hindiston hukumatlari oliy ta'lim sohasida hamkorlik qilishga tomonidan imzolangan bir nechta shartnomalar bor. Bu shartnomalar orqali ikki mamlakat o'quvchilarining almashinuvini yanada rivojlantirish maqsadida o'quv markazlarini almashtirishi, professor-ustozlar almashinuvi, ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish va boshqa kooperatsiya turlarini muvozanatlashni ta'minlaydi.

Akademik munosabatlar: Oliy ta'lim sohasida O'zbekiston va Hindiston universitetlari o'tkazgan bir nechta hamkorlik tadbirlari mavjud. Bu tadbirlar orqali ikki mamlakatning talabalari va professor-ustozlari almashinuvi amalga oshiriladi. Shuningdek, ilmiy konferentsiyalar, seminarlar, ishlab chiqarish tartibidagi yig'ilishlar ham amalga oshiriladi. Kulturologik munosabatlar: O'zbekiston va Hindiston kultura va san'at sohasida hamkorlikni rivojlantirish maqsadida turli tadbirlar amalga oshiriladi. Bu tadbirlar orqali ikki mamlakatning kultura, adabiyot, musiqa, kinematografiya va boshqa sohalarda bir-birining tajriba va bilimidan foydalanish imkoniyatlari yaratiladi. Tarixiy munosabatlar: O'zbekiston va Hindiston tarixiy obidalari o'rtasidagi munosabatlarni rivojlantirish maqsadida hamkorlik amalga oshiriladi. Bu munosabatlar orqali tarixiy tadqiqotlar, mualliflar almashinuvi, tarixiyizmning taraqqiyoti bilan bog'liq olib boriladi.

Munosabatlarning barcha bu sohalardagi hamkorlikni ko'p tomonlama rivojlantirishga xizmat qilishi kutilmoqda. Bu davrda O'zbekiston va Hindiston oliy ta'lim tizimlari ikki mamlakatning mustaqillikdan keyin hamkorlikni yanada rivojlantirmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoev Sh.M. Ozod va obod, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, O'zbekiston nashriyoti, 2016.
2. Mirziyoev Sh.M. Biz buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, O'zbekiston nashriyoti, 2017.
3. Isayev, O. (2019). SURXON VOHASIDAGI MADANIY HAYOT: ARXIV MATERIALLARI ASOSIDA yutuq VA MUAMMOLARDAN AXBOROT BERISH Islom nuri, 2019(4)
4. Bakiev, Anvar va Zubayda Yuldasheva. «QADIMIY SARQNING BESHINCHI TAVSILOTI». Nazariy va amaliy fanlar 8 (2020): 39-45.
5. Bakiev, A., & Yuldasheva, Z. (2020). QADIMGI SARQNING BESHINCHI TAVSULOTI. Nazariy va amaliy fanlar, (8), 39-45.
6. Allamuratov Sh.A. Istoriya amudarinskogo sudostroeniya Byulleten nauki va praktiki. 2020. T. 6. №10. S. 422-429.
7. Allamuratov S.A. 19-ASR OXIRI-XX ASR BOSCHLARIDA AMUDARYO FOTOTINING BUXORO AMIRLIGI IQTISODIYOT HAYOTIDAGI O'RNI //O'tmishga nazar jurnali. - 2019. - T. 21. - №. 2